

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

Ministra Zdrowia ¹⁾

za rok 2018

(rok, za który składane jest oświadczenie)

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym przeze mnie dziale administracji rządowej - zdrowie

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych*)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:
 - oświadczeń o stanie kontroli zarządczej kierowników komórek organizacyjnych Ministerstwa Zdrowia oraz oświadczeń o stanie kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych podległych lub nadzorowanych w ramach działu zdrowie.
 - analizy dotyczącej przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków w Ministerstwie Zdrowia oraz w jednostkach podległych lub nadzorowanych przez Ministra Zdrowia.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

z up. Ministra Zdrowia

Podsekretarz Stanu

Warszawa, 30.04.2019 r.
(miejsowość, data)

Sławomir Gadomski
(podpis ministra/kierownika jednostki)

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.
 - 1) *zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi:*

W 2018 roku nadal występowały przypadki opóźnień w wydawaniu aktów wykonawczych do ustaw. Na dzień 31 grudnia 2018 r. istniały opóźnienia w zakresie realizacji 8 upoważnień ustawowych.
 - 2) *skuteczność i efektywność działania:*

W planie działalności Ministra Zdrowia na 2018 r. osiągnięte zostały wszystkie najważniejsze planowane cele ujmowane w części A, natomiast nie zostały zrealizowane dwa cele w części C:

 1. Stopniowy wzrost liczby przeszczepień narządów – miernikiem był procentowy przyrost liczby przeszczepów do roku ubiegłego (plan: 1,2%, wykonanie: -9,75%). Spadek liczby przeszczepień w 2018 r., w stosunku do roku 2017 wynikał ze zmniejszającej się liczby dawców;
 2. Poprawa jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów w ramach systemu publicznego – miernikiem był procent szpitali, które analizują zdarzenia niepożądane (plan: 55%, wykonanie 42,61%).
 - 3) *ochrona zasobów:*

Nie zrealizowano wszystkich rekomendacji z przeprowadzonego w grudniu 2016 r. audytu w zakresie bezpieczeństwa informacji. Nie powołano Administratorów Systemów Informatycznych (ASI).
Nie zrealizowano zaplanowanych na rok 2018 etapów wdrożenia Zintegrowanego Systemu Informatycznego QNT.
 - 4) *efektywność i skuteczności przepływu informacji:*

Nie wdrożono składu chronologicznego dokumentów w ramach systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją EZD oraz nie dokonano aktualizacji Jednolitego Rzeczowego Wykazu Akt w Ministerstwie Zdrowia.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:

W 2019 r. zaplanowano działania w następujących obszarach:

- 1) *zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi:*

planuje się kontynuację działań, polegających na cotygodniowym monitoringu prac legislacyjnych komórek organizacyjnych nad projektami aktów wykonawczych.
Ponadto analizie poddana zostanie aktualność podstaw prawnych upoważnień ustawowych do wydania aktów wykonawczych w celu identyfikacji zasadności wydawania niektórych rozporządzeń.
- 2) *skuteczność i efektywność działania:*

Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji „Poltransplant” zostanie zobowiązane do opracowania planu działań mających na celu zwiększenie liczby dawców komórek, tkanek i narządów.
- 3) *wiarygodność sprawozdań i ochrona zasobów:*

25 marca 2019 r. zakończono prace związane z zaplanowaną na rok 2019 realizacją etapów II i III wdrożenia Zintegrowanego Systemu Informatycznego QNT wspomagającego zarządzanie zasobami MZ, który obejmuje swoim zasięgiem obszar obsługi budżetu państwa w części 46 – Zdrowie.
- 4) *efektywność i skuteczność przepływu informacji:*

zaplanowano, do końca 2019 r., zakończenie prac dotyczących aktualizacji Jednolitego Rzeczowego Wykazu Akt w Ministerstwie Zdrowia. 15 kwietnia 2019 r. wdrożono

w Ministerstwie skład chronologiczny dokumentów w ramach systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją EZD. Pierwotnie realizację powyższego planowano do końca 2019 roku.

5) *mechanizmy kontroli – nadzór:*

1. Wdrożenie Centralnego Rejestru Audytów i Kontroli, w którym zostaną zawarte informacje o kontrolach i audytach wewnętrznych przeprowadzonych w Ministerstwie Zdrowia oraz jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministra Zdrowia. Powyższe pozwoli na zwiększenie nadzoru nad realizacją wydawanych zaleceń. Ponadto, umożliwi przygotowanie sprawozdawczości zbiorczej na potrzeby Kierownictwa MZ i Komitetu Audytu.
2. Ujęcie w formalną procedurę, funkcjonującą w Departamencie Budżetu i Finansów, praktykę gromadzenia i analizy kwartalnych informacji finansowo - merytorycznych przekazanych przez jednostki podległe lub nadzorowane.

6) *środowisko wewnętrzne – kompetencje zawodowe:*

- 7) Planuje się przeprowadzenie szkoleń dla dyrektorów komórek organizacyjnych Ministerstwa Zdrowia z zakresu funkcjonowania kontroli zarządczej oraz dla audytorów wewnętrznych jednostek podległych lub nadzorowanych w obszarze dotyczącym efektywności pracy komórek audytu wewnętrznego..

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

- 1) Podjęto działania organizacyjne i wzmocniono nadzór nad terminowym przygotowywaniem przez komórki organizacyjne projektów aktów wykonawczych do ustaw, w tym wprowadzono w Departamencie Prawnym narzędzia prewencyjne, polegające na cotygodniowym monitoringu prac legislacyjnych komórek organizacyjnych nad projektami aktów wykonawczych.
- 2) W związku z koniecznością zwiększenia poziomu obsługi IT w MZ od 1 stycznia 2019 r. zadanie obsługi informatycznej MZ zostało przekazane do CSIOZ. W ramach prac nad *Porozumieniem pomiędzy Ministerstwem Zdrowia a CSIOZ* przeanalizowana zostanie kwestia zasadności powołania ASI oraz realizacji pozostałych do wdrożenia rekomendacji z przeprowadzonego w grudniu 2016 r. audytu w zakresie bezpieczeństwa informacji. W zakresie ochrony danych osobowych, w MZ funkcjonuje Inspektor Ochrony Danych Osobowych (ODO) oraz Pełnomocnik ds. bezpieczeństwa cyberprzestrzeni (PBC).
- 3) Opracowano projekt procedury dot. przyjmowania, rejestrowania i wysyłania korespondencji w Kancelarii Głównej oraz postępowania z korespondencją w składzie chronologicznym Ministerstwa Zdrowia
- 4) Zakupiono sprzęt i oprogramowanie, niezbędne, do pracy w Kancelarii Głównej i w składzie chronologicznym.
- 5) Po uzgodnieniach z komórkami organizacyjnymi sporządzono wytyczne dotyczące minimalizacji obiegu dokumentów w formie papierowej w Urzędzie.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.

2. Pozostałe działania:

- 1) Nadzorowano i koordynowano wdrożony w Ministerstwie Zdrowia system zarządzania ryzykiem – w 2018 r. dokonano corocznej analizy oraz oceny ryzyka, w tym dokonano identyfikacji ryzyk nieakceptowalnych, a dokonaną analizę ryzyka rozszerzono o działania antykorupcyjne.
- 2) W 2018 r. kontynuowano działania w zakresie rzetelnego opracowywania celów i monitorujących ich wykonanie mierników na potrzeby planu działalności Ministra Zdrowia i budżetu w układzie zadaniowym.
- 3) Zmiana regulacji wewnętrznych w zakresie procesu udzielania zamówień publicznych poprzez wprowadzenie Zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Zdrowia

z dnia 24 października 2018 r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania zamówień publicznych i pracy komisji przetargowej w Ministerstwie Zdrowia. Wprowadzone zmiany stanowiły odpowiedź na propozycje i zalecenia NIK i audytorów wewnętrznych w zakresie zawierania umów cywilnoprawnych oraz uwzględnienia aspektów społecznych w zamówieniach publicznych.

W tym miejscu należy wskazać, iż w roku 2018 zawarto 459 umów cywilnoprawnych, w tym 118 z emerytami i studentami, natomiast w roku 2017 liczba zawartych umów cywilnoprawnych wynosiła odpowiednio: 618 i 112. Powyższe dane wskazują na spadek liczby zawieranych umów w Ministerstwie Zdrowia.

Podjęte działania miały na celu przyspieszenie procesu udzielania zamówień publicznych. Całościowe ujęcie procesu udzielania zamówień publicznych w jednym akcie prawnym oraz ujednoczenie zasad miało na celu zwiększenie dostępności w dokonywaniu zakupu dostaw, usług i robót budowlanych przez pracowników MZ. Nowa regulacja jest również wstępem do elektronicznej zamówień publicznych w Ministerstwie, tym samym przyczynia się do zwiększenia kontroli i usprawnia sprawozdawczość w zakresie wydatkowania środków finansowych.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.